

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

7 квітня 2017 року

м. Тернопіль

№ 13 -рк/к

*Про вжиття заходів щодо припинення
дій, які містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Першого відділу досліджень та розслідувань від 04.04.2017 № 28 «Про результати розгляду заяви» встановила наступне.

До територіального відділення надійшла заява від 14.02.2017 вх№17/63 гр. Попович П.Я. [інформація з обмеженим доступом] щодо неправомірності дій ФОП Горбатюк В.О. при заготівлі шкірсировини в м. Тернопіль.

Фізична особа – підприємець Горбатюк Володимир Олексійович (надалі – ФОП Горбатюк В.О.) [інформація з обмеженим доступом] здійснює свою діяльність відповідно до Свідоцтва про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця Серії ВО2 № 695265 (дата проведення державної реєстрації 08.12.1999, номер запису 2 646 001 0001 008345).

Згідно із Витягом з реєстру платників єдиного податку, виданого Тернопільською об'єднаною Державною Податковою інспекцією Головного Управління ДФС в Тернопільській області від 09.03.2017 №17/9183400859, реєстраційний номер облікової картки платника податків ФОП Горбатюк В.О. – [інформація з обмеженим доступом], працює згідно спрощеної системи оподаткування та не веде звітності.

Основними видами діяльності ФОП Горбатюка В.О. згідно з КВЕД ДК 009:2010 є:

- 46.24 оптова торгівля шкірсировиною, шкурами та шкірою;
- 47.99 інші види роздрібною торгівлі поза магазинами.

Відповідно до інформації наданої ФОП Горбатюком В.О. (лист від 04.03.2017 №1) у 2016 році та січні 2017 року ним здійснювалась заготівля шкірсировини від фізичних осіб в територіальних межах м. Тернопіль.

ФОП Горбатюк В.О. здійснює господарську діяльність по закупівлі/торгівлі шкірсировини та у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

У відповідності до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції», Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605 (надалі - Методика), територіальним відділенням проведено аналіз становища ФОП Горбатюка В.О. на ринку послуги з закупівлі/торгівлі шкірсировини.

Відповідно до пункту 2.2 Методики при здійсненні даного дослідження використовуються ті етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, що відповідають фактичним обставинам, зокрема особливостям товару, структурі ринку тощо.

Визначення об'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища:

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- ФОП Горбатюк В.О., який надає послуги з закупівлі/торгівлі шкірсировини;
- товар – послуга з закупівлі/торгівлі шкірсировини, шкури та шкіри.

Визначення товарних меж ринку.

Відповідно до Методики, товарними межами ринку є товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого. Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів.

ФОП Горбатюк В.О. надає споживачам (фізичним та юридичним особам) послуги з закупівлі/торгівлі шкірсировини.

Дана послуга не має взаємозамінних товарів в межах яких споживач за звичайних умов може перейти від споживання одного товару до іншого.

Товарними межами ринку, на якому діє ФОП Горбатюк В.О. є послуга з закупівлі/торгівлі шкірсировини.

Визначення територіальних меж ринку.

Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи) є неможливим або недоцільним.

При визначенні територіальних меж ринку враховувалися такі фактори:

- місце проживання споживачів;
- рівень співвідношення цін на певні групи товарів;
- транспортні витрати споживачів на придбання (реалізація) товарів.

В інформації ФОП Горбатюка В.О. (лист від 04.03.2017 №1) зазначено, що дану послугу з закупівлі/торгівлі шкірсировини надають «хутро фірма «Тисмениця», фетрова фабрика «Хуст-Фільц» та інші фізичні особи-підприємці, які здійснюють діяльність поза межами Тернопільської області. З огляду на наведене дані суб'єкти господарювання не є конкурентами.

Тому споживачам вигідніше звернутися безпосередньо до ФОП Горбатюка В.О. для того, щоб отримати товар (послугу) без додаткових фінансових витрат.

Реалізація шкірсировини за межами м. Тернопіль є не доцільним, оскільки передбачає понесення споживачами додаткових затрат, а саме витрат на проїзд, транспортування сировини, часу, тощо.

Таким чином, територіальними межами ринку надання послуги з закупівлі/торгівлі шкірсировини є межі м. Тернополя.

Часові межі ринку.

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

У межах м. Тернопіль протягом 2016 року та січня 2017 року склад продавців - суб'єктів господарювання, що надають послуги з закупівлі/торгівлі шкірсировини не змінювався, тобто структура даного ринку протягом зазначеного періоду була сталою.

Часовими межами зазначеного ринку визначено 2016 рік та січень 2017 року.

Установлення монопольного (домінуючого) становища

Протягом 2016 року та січня 2017 року в територіальних межах м. Тернопіль на ринку послуг з закупівлі/торгівлі шкірсировини здійснював діяльність ФОП Горбатюк В.О.

За інформацією наданою ФОП Горбатюком В.О. (лист від 04.03.2017 №1) за 2016 рік ним реалізовано шкірсировини на [інформація з обмеженим доступом], та зазначено, що в територіальних межах м. Тернопіль на ринку послуг з закупівлі/торгівлі шкірсировини він не зазнає значної конкуренції.

Враховуючи вищевикладене та керуючись статтею 12 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженою розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за №317/6605, встановлено, що становище ФОП Горбатюка В.О. протягом 2016 року та січня 2017 року має ознаки монопольного (домінуючого) на ринку послуги з закупівлі/торгівлі шкірсировини в територіальних межах м. Тернопіль.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

Згідно статті 11 Закону України «Про ціни і ціноутворення» вільні ціни встановлюються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін на всі товари, крім тих, щодо яких здійснюється державне регулювання цін.

На ринку послуги закупівлі/торгівлі шкірсировини відсутнє державне регулювання цін.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність на даному ринку, встановлюють вільні ціни самостійно на договірній основі із врахуванням попиту і пропозиції на ринку товарів.

В інформації наданій ФОП Горбатюком В.О. (лист від 22.03.2017 №2) зазначено, що ціна закупки/собівартість кролешкірки залежить від пори року коли проводився забій, від розміру і якості самої шкірсировини, при тому жодних підтверджуючих документів стосовно розрахунку вартості шкірсировини не було надано, як і не вказано процентного відношення ваги шкірсировини до закупівельної ціни. ФОП Горбатюк В.О. вказав, що ціна на кожну шкірку визначається органолептично (візуально), коливання цін закупівлі шкірсировини протягом 2016 року та січня 2017 року становить від 15 до 50 грн за 1 кг та залежить від якості самої шкірки.

Для суб'єктів господарювання, які займають монопольне становище встановлено певні обмеження. Так частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Згідно частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним становищем на ринку є встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку та застосування різних цін до рівнозначних угод з суб'єктами господарювання, продавцями без об'єктивно виправданих на те причин.

ФОП Горбатюк В.О. при формуванні закупівельних цін на шкірсировину може встановлювати економічно-необґрунтовані ціни, які в свою чергу можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Такі дії ФОП Горбатюка В.О. при формуванні закупівельних цін на шкірсировину містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом першим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку, що можуть призвести до встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Застосування ФОП Горбатюком В.О. закупівельних цін на шкірсировину без визначення чітких критеріїв якості даної сировини та економічного обґрунтування може призвести до встановлення здавачам сировини різних закупівельних цін.

Дії ФОП Горбатюка В.О. щодо застосування закупівельних цін на шкірсировину без визначення чітких критеріїв якості даної сировини та економічного обґрунтування містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом другим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку, що можуть призвести до застосування різних цін до рівнозначних угод з продавцями без об'єктивно виправданих на те причин.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (зі змінами і доповненнями), статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення:

РЕКОМЕНДУЄ:

Фізичній особі – підприємцю Горбатюку Володимиру Олексійовичу [інформація з обмеженим доступом] вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом встановлення на економічно обґрунтованому рівні закупівельних цін на шкірсировину та застосування даних цін під час здійснення господарської діяльності. Інформацію про рівень закупівельних цін на шкірсировину оприлюднити шляхом розміщення її в кутку споживача на місці здійснення господарської діяльності.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій адміністративної колегії необхідно повідомити Тернопільське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України, з наданням копій підтверджуючих документів, **в термін до 5 травня 2017 року**.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато не буде.

Головуючий
адміністративної колегії

Н.Є. Черномаз, *в.о. голови територіального відділення*

Члени Колегії:

А.Г. Левченко, *начальник першого відділу дослідження та розслідувань*

Н.С. Біловус, *начальник другого відділу досліджень та розслідувань*